

Surffaajia Del Marissa.

Rentoa rantalomailua miljoona- kaupungin sykkeessä SAN DIEGO

28.1.2025 18.00

Keltaiset koulubussit, poliisiautot ja hampurilaisravintolat näyttävät juuri samanlaisilta kuin elokuvissa. Leveät moottoritiet luikertelevat katkeamattomana nauhana esikaupungista toiseen, ja kaikki on eurooppalaisen mittapuun mukaan vähintäänkin suurta: autot, ostoskeskukset ja jopa ruokakauppojen maitotölkit.

Teksti: JOHANNA PENTTILÄ

Kuvat: VILLE PENTTILÄ

Ensisilmäyksellä San Diego vaikuttaa tyypilliseltä amerikkalaiselta jättikaupungilta. Kaliforniassa Meksikon rajan tuntumassa sijaitseva, maan kahdeksanneksi suurin kaupunki on kuitenkin monipuolinen koko perheen kaupunki- ja rantalomakohde. Leppoisaa latinalaistunnelmaa ja meksikolaisen keittiön makuja löytää vaivatta myös rajan tältä puolen. Los Angelesia ja San Franciscoa tuntemattomampi San Diego yllättää ensikertalaisen rennolla kaupunkikulttuurilla, Pohjois-Amerikan parhaimmilla rannoilla ja jylhillä vuoristomaisemilla.

Upeista puitteista huolimatta laajalle alueelle levittäytynyt miljoonakaupunki ei ole rakentunut pelkän matkailun ympärille, vaan se on myös eteläisen Kalifornian merkittävin teknologiakeskittymä ja armeijan Tyynenmeren laivaston tukikohta.

**San Diegon yli
30 rantaa ovat
levittäytyneet
reilun sadan
kilometrin matkalle.**

Rannat ovat tärkeä osa kaikenikäisten kaupunkilaisten elämää. Auringonoton sekä urheilun lisäksi niille kokoonnutaan juhlimaan ja tapaamaan ystäviä. Viikonloppuisin rannalla voi nähdä syntymäpäiväseurueita grillein, telttakatoksia ja kylmälaukuin varustautuneena tai hääparin hevostärryillä saapumassa vihkitoitukseen.

Kaikki kaupungin rannat ovat erilaisia niin tunnelmaltaan kuin palvelutasoltaan. Perheille ja kiireettömästä oleskelusta nauttiville sopivat parhaiten La Jolla ja Torrey Pinesin kauniit rannat. Idyllinen Coronadon rantakommuuni San Diegon edustalla on ehdottomasti vierailun arvoinen paikka, sillä Coronado Beach palkittiin hiljattain Yhdysvaltojen toiseksi parhaana rantana.

Nuoret kokoontuvat Pacific Beachilla, jonka rantabulevardia reunustavat pienet baarit ja kahvilat. Mission Bay puolestaan on vesiurheilijoiden paratiisi, ja viikonloppuisin lahti täyttyy purjehtijoista, vesihiihtäjistä sekä leijalautailijoista. Lähes kaikilla rannoilla surffataan ympäri vuoden.

Surffaus kuuluu Kalifornian elämäntapaan yhtä kiinteästi kuin sauna Suomen, ja laudalla tasapainoilee usein jopa perheen koira.

Vauras Del Mar on kuuluisa paitsi rannastaan, myös tunnelmallisista ravintoloistaan, joiden terasseilla voi ihailla auringonlaskua Tyynenmeren horisontissa. Viikonloppuisin Del Marin suosittuihin aamiaispaikkoihin jonotetaan. Sandiegolaiset arvostavat lähiruokaa. Rannoilla on viikonloppuisin farmers market -toreja, joilta voi poimia mukaansa paikallisten viljelijöiden tuoreita tuotteita. Rannat ovat parhaimmillaan loppukeväästä ja alkusyksystä, kun vesi on riittävän lämmintä uimiseen. Kesäkuukausina suosituimmat rannat täyttyvät jo aamusta, ja parkkipaikan löytäminen voi olla vaikeaa.

Lapset nauttivat kaupungin teemapuistoista, joista kuuluisimpia ovat Legoland, Sea World, eläintarha ja villieläinpuisto Safari Park. Hyvin hoidetuissa ja toimivissa puistoissa viihtyvät myös aikuiset. Kesäisin teemapuistoissa järjestetään lapsille päiväleirejä, ja Safari Parkissa voi myös osallistua koko perheen telttailuseikkailuun villieläinten keskellä.

Disneyland sijaitsee noin kahden tunnin ajomatkan päässä Anaheimissa, joten sinne voi tehdä päiväreissun San Diegosta. San Diegon teemapuistoissa selviää useimmiten kohtuullisella jonotuksella, mutta Disneylandissa suosituimpien laitteiden ja nähtävyyksien jonot ovat tuntien mittaisia. Go San Diego Card tai Southern California City Pass -alennuskortit ovat kannattavia hankintoja, jos aikoo vierailla useammassa teemapuistossa.

Lätkäfanien kannattaa ajoittaa matka kiekkokauteen ja käydä kannustamassa suomalaistähtiä Anaheim Mighty Ducksien kotiareenalla Honda Centerissä. Jääkiekko, koripallo ja jalkapallo ovat Yhdysvalloissa pitkälle vietyä viihdettä, ja peleissä tunnelma on vähintäänkin yhtä tärkeä kuin itse urheilu. San Diegon omat joukkueet ovat baseballjoukkue Padres ja amerikkalaista jalkapalloa pelaava Chargers.

Vuodenaikojen vaihtelu näkyy myös Etelä-Kaliforniassa. Aivan kuten Suomessakin, uima-altaat ja erilaiset vesipuistot avautuvat alkukesästä. Kaupungin puistoissa järjestetään ilmaisia ulkoilmaelokuvanäytöksiä lapsille, ja syksy huipentuu huvattomaan Halloween-juhlaan. Karnevaalihuuma täyttää kaupungin, ja lapset kiertävät ovelta ovelle karkkeja kerjäten sekä kepposia tehden. Jopa herttaisen naapurin rouvan pihamaa muuttuu hautausmaaksi luurankoineen sekä pääkalloineen. Joulutaas on myyjäisten, messujen ja mitä mielikuvituksellisimpien koristeluiden sekä jouluvalokilpailuiden aikaa, jotka ovat matkailijalle nähtävyyksiä parhaasta päästä.

Reilun tunnin ajomatkan päässä San Diegon keskustasta koilliseen vuorilla avautuu aivan toisenlainen maailma. Viehättävä entinen kultakaivoskylä Julian on hyvä päivämatkakohde ja sukellus Amerikan historiaan. Kun kylänraitilla sulkee silmänsä, voi melkein nähdä Buffalo Billin kolistelemassa saluunan ovista sisään. Kullankaivajien kovaan työhön pääsee tutustumaan kaivoskierroksilla.

Kalifornian kultakuumeen hiivuttua on kultakaivoskylä Julian pysynyt elinvoimaisena omenatarhojen ansiosta, ja kuuluisia omenapiiraita

Rannalla harjoitellaan vuosittaisia hiekkalinnakilpailuja varten.

tullaan maistelevaan läheltä ja kaukaa.

Kalifornialaiset pitävät ulkona liikkumisesta. San Diegossa on satoja kilometrejä vaellus- ja pyöräilypolkuja, ja reitit vaihtelevat hyvää kuntoa vaativista vuoristo-osuuksista helpompiin rantareitteihin. Useissa vaelluskohteissa on viikonloppuisin opastettuja retkiä. Suosituimpia ovat Torrey Pinesin luonnonsuojelualue, Poway-järvi sekä Mission Trails. Poway-järvellä voi myös kalastaa. Kevättalvella kukkiva Anza Borregon aavikko tarjoaa unohtumattomat maisemat, mutta aavikkovaellusta suunnittelevan kannattaa tähdätä talvikuukausiin, sillä kesällä aavikon lämpötila nousee yli 40 asteeseen. Amerikkalainen kohteliaisuus kantaa myös vaelluspoluilla. Vastaantulijaa tervehditään ystävällisesti, ja perään huikataan usein vielä muutama kannustuksen sana.

Edullinen dollarin kurssi vetää edelleen ostosmatkailijoita Euroopasta Yhdysvaltoihin. San Diego ei tuota shoppailijalle pettymystä, vaikka aivan samanlaiseen hurmukseen täällä ei yllä kuin New Yorkin 5th Avenuelle.

Outlet-keskitymissä myös pienemmän budjetin lomailijat pääsevät ostostunnelmaan, etenkin paikalliset merkit ovat suomalaiselle edullisia.

Yhdysvaltojen outlet-myymälät ovat tasokkaita: liikkeet näyttävät brändin mukaisilta, palvelu on ystävällistä ja ostokset pakataan kauniisti. Outlettien juju on myydä edellisten kausien tuotteita alennuksella ilman, että tavarat on kasattu epämääräisiksi aleröykkiöiksi liikkeiden takanurkkaan. San Diegon suurimmat outletit ovat Meksikon rajalla sijaitseva Las Americas sekä Carlsbad Premium Outlets.

Meren rannalla sijaitsevan La Jollan uniikit putiikit ja Fashion Valleyn tavaratalot keventävät kukkaroa hieman enemmän, mutta hintataso on edelleen suomalaiselle kohtuullinen. Keskustan hauska Seaport Village -ulkoilmaostokeskuksesta löytyy tuliaisia Kalifornian tapaan, kuten surffausasusteita, leijoja ja intiaani- käsitöitä. Suosituttu Amerikan tuomisia ovat vaatteiden lisäksi kosmetiikka ja elektroniikka. On kuitenkin hyvä pitää mielessä Suomen tullimääräykset, sillä EU:n ulkopuolelta lentäen matkustettaessa tullivapaan tuonnin raja on 430 euroa.

Kulttuurista ja historiasta kiinnostunut matkailija löytää etsimänsä keskustan tuntumasta, sillä San Diegon alueen yli 90 museosta 25 sijaitsee Balboa-puistossa. Historiallinen keskusta Old Town vie puolestaan lomailijan Meksikon tunnelmiin. Kävelykujilta löytyy kodikkaita pieniä puoteja, käsityötuotteita sekä kaupungin parhaat meksikolaiset ravintolat. San Diegon alueen asukkaista yli 30 prosenttia on latinalaista alkuperää, ja se antaa oman värinsä kaupunkikuvaan.

Keskustan Gaslamp Quarter -korttelit ovat viihteen keskipiste. Alueella voi ihaila paitsi 1800-luvun rakennustaidetta, myös tämän päivän pubikulttuuria. William Heath Davis -museosta saa alueen karttoja ja opastettuja kävelykierroksia. Viini- ja olutharrastajan kannattaa myös tutustua San Diegon alueen lukuisiin viinitiloihin sekä pienpanimoihin. Panimoista tunnetuin on panimokierroksia tarjoava Stone Brewing Company.

Kalifornian leuto ilmasto suosii matkailijoita ympäri vuoden. Parasta matkustusaikaa ovat kevät, kesä ja syksy. Talvella yölämpötilat putoavat muutama asteeseen, ja talvikuukausina San Diegossa myös sataa eniten. Keskikesällä voi olla ajoittain hyvin kuumaa ja kuivaa, mutta meren läheisyys viilentää ja alentaa rannikon lämpötiloja.

Matkustamista Meksikon puolelle Tijuanaan ei suositella maan heikon turvallisuustilanteen vuoksi. Jos Meksikossa kuitenkin haluaa käydä, kannattaa ajaa noin 70 kilometrin matka pieneen ja hiljaisempaan rajanylityspaikkaan Tecateen. Etelä-Kaliforniassa riittää runsaasti tekemistä ja nähtävää, ja pitkän lentomatkan ja aikaeron vuoksi perillä kannattaa olla vähintään viikko.

Helsingistä ei ole suoraa lentoa San Diegoon, mutta esimerkiksi Chicagon kautta perille pääsee yhdellä vaihdolla. Yhdysvaltoihin alle kolmen kuukauden lomamatkalle matkustava Suomen kansalainen ei tarvitse viisumia, jos passi täyttää viisumivapauden vaatimukset.

Disneylandin kuuluisimmat herrat.

Hotel del Coronado on yksi San Diegoon suosituimmista nähtävyyksistä.

PLUSSAT

- o Siisti kaupunki
- o Amerikkalainen palvelukulttuuri
- o Lomailun helppous ja pikakulttuuri - jopa lääkkeet voi noutaa drive in -apteekista.
- o Kaupat ja ravintolat ovat avoinna pitkään.

MIINUKSET

- o Autotta liikkuminen on miltei mahdotonta.
- o Pitkät välimatkat ja ajoittaiset ruuhkat lisäävät autossa istumista.
- o Kalifornia on keskimäärin muita osavaltioita kalliimpi lomakohde.
- o Juomaraha kuuluu amerikkalaiseen palvelukulttuuriin. Sopiva summa on noin 15-20 prosenttia palvelun hinnasta, jolloin tippi tuo huomattavan lisän esimerkiksi ravintolalaskuun.

FAKTAT SAN DIEGO

Pinta-ala: 964 km²

Asukasluku: Noin 1,3 miljoonaa kaupungin alueella ja yli kolme miljoonaa koko San Diegon piirikunnan alueella.

Sijainti: Yhdysvaltojen länsirannikolla, Kalifornian osavaltion lounaiskulmassa Meksikon rajalla. San Diego on Kalifornian toiseksi suurin kaupunki.

Historia: San Diegon aluetta asuttivat pitkään intiaaniheimot.

Vuonna 1542 Espanjan lipun alla alueelle purjehtinut **Juan Rodriguez Cabrillo** nimesi alueen San Migueliksi. Kaupunki sai nykyisen nimensä vuonna 1602.

Kieli: englantia

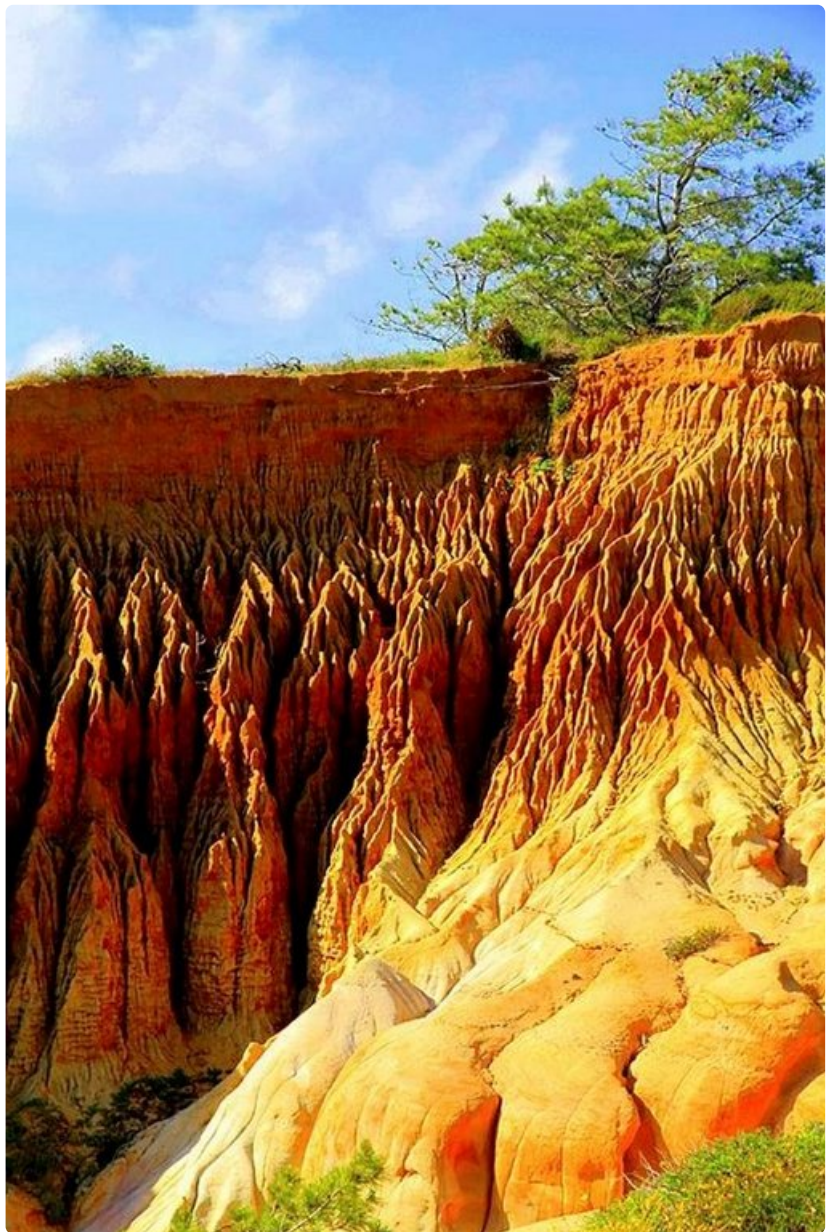
Aikaero Suomeen: -10 tuntia

Tiesitkö?

o Kaliforniassa noudatetaan hyvin tiukkaa tupakointilakia. San Diegossa tupakointi ei ole sallittua rannoilla, puistoissa eikä ravintoloissa. Joissakin Kalifornian kaupungeissa tupakointi on kielletty lähes kokonaan.

o Koulubusseja koskevat Yhdysvalloissa erityisliikennesäännöt, ja myös vastaantulevan liikenteen täytyy pysähtyä, kun koulubussi on pysähdyksissä ja vilkuttaa punaisia valoja.

o Ostoskulttuuri on kuluttajaystävällinen. Lähes kaikki ostokset voi palauttaa ja rahat saa takaisin jopa ilman kuittia tai palautuspäivän jälkeen palautetuista ja avatuista tuotteista.

Kalliomuodostelmia Torrey Pinesissa.

Koiratkin harjoittelevat surffausta Coronadon rannalla.

Veistokset Kit Carsons -puistossa ovat San Diegon parhaiten säilyneitä salaisuuksia.

Kultakaivos kylä Julianissa on pieniä käsityöpajoja, leipomoita ja asusteliikkeitä.

Näköala Torrey Pinesin huipulta on huikea.

Vaellus Ramona Waterfalls -vesiputoukselle palkitsee upeilla maisemilla.